Խաթանպոլ իշին սէնէվի
1 ղրմէթի 8 մէճիտ.
6 այլեգ 4 »
3 այլեգ 2 »

Թաշրալար իշին բոսթան
իւմրէթի պիզէ օլարագ,
Սէնէվի դրյ. 10 մէճիտ.
6 այլեգ 5 »
3 այլեգ 2 1/2 »

Եյլուէն նիւսխէմիզ սաթըրը
իքի էլի բարաբրեգ գայիմէյէ։

Ամսագրաթի Էրգիւլար

ՍԻՒՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

1878 ՆՈԵՄԲԵՐ 3 | ԱՂԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈԵՄԲԵՐ 15

1294 ԹՐԵՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 4 ՃՈՒՄԱԱ

1290 ԶԻԼԳԱՏԷ 2.
Ն. 3898

Իլանաթըն ալէհէր սաթրը էմնի տէ գա 3, էմնի տէ գա 2, Յիւնիսիւ վէ սայիր տէ գալար իչին 1 գր։ Իլան տրբաստանա գենուլնա եան իլան սաթրըն։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Իմնէ էնալի բազարընտա վազը Ն. 41 Իրսի խանընտա Կարապետ Ց. Փանոսեան իսմինէ իրսալ իսթէմէք տիր։

Մաքնասթը թարաֆլարընտա զուր իրէն ֆուրթունա միւնասիպէթի իլէ խաթլար պոզուլմուշ օլտուգունտան, տիւն վէ գու կիւն էվրբատան բօլիթիգա վէ ֆենոտեա տայիր թէլէկրաֆ հավատիսի ալընամամըշ տուր։ Թէլէկրաֆլարըն Օտէսա թարիդէ էլէ կ'օնտէրիլմէսինէ էմր իթա ալունմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ատանա վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը, Հալէպ վիլայէթի տէֆթէրտարը սապտիգ Հագգը պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

Հալէպ վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը, Ատանա վիլայէթի տէֆթէրտարը սապտիգ Հագգը պէյ էֆէնտի։

Մէքթուպչի սատարէթ մուհիմմէ օտաստը խիւլեֆասընտան Սատըգ պէյ էֆէնտիկէ, բիւթպէյի սանիյէ սընըֆը սանիսի։

Ատիրէ նէզարէթի ճէլիլէսի մէքթուպի գալէմի խիւլեֆասընտան Խալիտ պէյ էֆէնտիէյ, բիւթպէյի սանիէ սընըֆը սանիսի թէվզիհն պոյրուլմուշ տուր։

Գու կիւնքի Վագըթ զաղէթասընըն ֆամալը ահվալ սէրլէվհալը պէնտինտէն չու ատթուէքի ճիւմլէյէրի իսթիրատ էյլէրիգ։

«Գուրաճա, հավատիսի սիւսսիէ իչինտէ, չաեանը տիզ գաթ օլանը, Ռուսիա սէֆարէթինէ իրսալ օլունան նոթատա, Գուլզար մէզալիինին թահգըզը իչին պիր գոմիսիոն թէչքիլի, ճանիպի Պապը Ալիտէն թէքլիֆ իսկտիկի հալտէ, սէֆարէթի միմաիլէհատան պու խուսուսատա բուլի բիզա վէ մուվաֆֆագաթ կէոթէրիլմէմէսի տիր։

«Սէֆարէթին պու հարէքէթի, իհթիրազ վէ ինթիեաթ իւզրէ վուգու պուլմուշ պիր հարէքէթ օրմագ կէրէք տիր։ Հէր նէ իսէ, Պապը Ալի քէնտի թարաֆընտան օրմագ իւզրէ, թահգըգաթա միւալատէրէթ իսէճէք տիր։ Գունուն իչին, Ալի պէյ էֆէնտի իլէ թունա գոմիսիոնու էրքեանը սապըգասընտան Մ. Տ'բրայաքի մէմուրէն իզամ պոյրուլմուշլար։ Գու զաթլար Կէլիսլուեա, վէ օրատան Կիւմիւրճինէ թարաֆլարէն ազիմէթ իսէճէքլէր տիր։ Իւմիտ իտէրիգ քի, պու զէվաթըն իսէճէքլէրի թահգըգաթ, Ֆօտոգ գոմիսիոնունուն թահգըգաթնէ միսիլու, էնատաթէյի քէօշէյի իհմալ օրմագ։

«Ղարայիպ հավատիսէն օլարագ, իշիտիլմէկինէ կէօրէ, Ռումէլիյէ Շարգինին հատուտունու թայինէ մէ'ուր օլան էվրաքա գոմիսիոնու, թայինի հուտուտ սըրասընտա, պիր մահէլլատէ 18) Մեսիսիոնա թէսատուֆի թիմէչ, վէ պունլարըն ահվալինի թահգըգէ պիր իսթիտար, պու պիչարէկեանընէ օն օնպէշ կիւն ագտէմ վուգու պուլան Գուլզար դըեամընտա, Գուլզարլար թարաֆընտան էսիր իսիրտիքէրինի վէ Ռուսչալըլարըն անէրի թէվգըֆի իթտիքէրինի մէյտանա չըգարմըշ տուր։

«Տէրտատէթ խաթթը միւտաֆասընը թանզիմէ մէմուր օլան Պէքէր բաշա հազրէթլէրի, Ինկիլիզ միրալայլարընտան օրուզ, խըտմէթի սայթանաթը Սէնիյէսէ պուլունան եէտի զաթը, խըտմաթը իսթիհքամիէնին ամէլեաթընա մէմուր էյլէմիշ տիր։

«Ինկիլիզ տէվլէթի թարաֆընտան թէքլիֆ, վէ ճանիպի Պապը Ալիտէն գապուլ օլունմուշ օլտուգունու եազմըշլարը իսլահաթ ուսուլինին, չիմտիլիք իրի միլանէթէ թաթպիգաթընա գալդըշըճաղընը սահի պիլիսիրմիշ իտիք։ Գու քէրրէ ալտըղընդա խապէրէ կէօրէ, իսլահաթը մէզկուրէնին գանը միլանէթլէրէ թաթպիգ իսլէճէկինի, պու կիւնլէրտէ Պապը Ալի, Ինկիլիզ սէֆիրի սըր Լաեարտ հազրէթլէրինէ պա միւզաքէրէյի ումումիէթ թէպլիղ իսլէճէք տիր։

«Գու իսլահաթըն մէվատտը սիւսսիէ վէ ֆէրրիէսինճէ, ճանիպը Պապը Ալիտէն իսլիէն թահրիր ճիհէթիլէ, թաթպիգաթընտա միւշքիլաթ չէքիլմէճէկի, ումուրը միլքիեէմիկ վագըֆ օլանլար թարաֆընտան պէճան օլունուեոր։»

—Զաթը հազրէթի բահիչահի, էվվէլքի կին մապէյնի հիմաեունէ միւշիրի զաղի Օսման բաշա հազրէթլէրիյէ Տէրիսաատէթ մէրքէզ գոմանտանը ֆէրիգ Ամիլ բաշա հազրէթլէրինի վէ Բէլճիատա էսքրի հորպ օլան բաշալար իլէ 130 պու գատար իմէրա վէ զապիթանը Եըլտըզ սէրաեը ալիսինէ, հուզուրը Շահանէյէրինէ այրը այրը թալթիֆ պուեուրտուգտան սոնրա, մուհարէպէյի ամիրէտ իզհարը չէճաաթ իսէն պէնտէկեանէ մախսուս օլմագ իւզրէ իմալ իթտիրիքլէրի միտալեալարտան, իսթիտա եէտի Բահչահիէրիյէ զաղի Օսման բաշա հազրէթլէրինին սինէյէրինէ պիր գըթասընը թաալիգ, վէ սօնրա տիկէր զէվաթա տախ պիրէր գըթասընը իթա վէ իհսան պուեուրմուշլար տըր։ Տիկէր միտալեալար իւզէրինէ, Ռուսիա մուհարէպէսի մուհարրէր օլտը զու հալտէ, պունլարա Բէճնա մուհարէպէսի իպարէսի թահրիր օլունմուշ տուր։

—Շարգիյի Ռումէլինին թէչքիլաթընա տայիր ճանիպը Պապը Ալիտէն թանզիմ օլունան լայիհա, տէվլէթը Օսմանիէէ տուրթ օլան պաղը տիւչ մուրախասալը թարաֆընտան զուպու պուլան իսթարաթ իւզէրինէ թասիլ օլունմուշ, վէ նիւսխէյի մուատիլէսի էվրաս գոմիսիոնունա իրսալ իսիլէրէք, գոմիսիոնճա տախ թագտիր իսիլմէկինէ, օլ վէճհ իլէ թաթպիգաթընա միւպաշէրէթ զըընճաղը իշիսիլմէ տիր։

Գու լայիհանընն խիւրասայի մէֆհումա, պիրիմ էսկի վէչաեէթ նէզամն ամէսինէ պիր տէրէճէեէ գատար էպիհ օլուգ, Շարգի Ռումէլի, սանճաղլարա վէ գաղալարա վէ նահիյէլէրէ վէ գարիեէլէրէ թագտիմ օլունաճագ իմիշ։ (Վագըթ)

—Էրզրում վալիսի իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինին պագը խուսուսաթատան տոլատը Տ'բրիսաատէթ կէլճէյի բիվաեէթ օլունուեոր։

—Կէօրիւք թարիֆալարը հագգընտա Մ. Գորտէանօ թարաֆընտան խապէր վիրիլէն սէհվէ տայիր, տէվլէթլու քեանի բաշա հազրէթլէրի ճանիպնտէն մագամը սամիյի սատարէթուզմաեէ խիթապէն, պու քէրրէ իթա պուպրուլան իյգահաթա նապարէն, քէյֆիեէթ էյզլէ զանն օլունտուգտա կիպի, տէվլէթճէ մէճհուլ վէ խարիճանի իսպարա միւհթաճ պիր էյ օլմաեընը, պունուն իչին վագթըյլա Ռուսուսաթ էմանէթ. թին'է իսայը մուամէլաթ ճէրէեան իյէ. միշ, վէ նէթիճէյի մուամէլաթ Պապը Ալիեէ արզ օլունարագ, վագը օլան իրատէյի պիլա՝՝ վէճհ իլէ մէմգրի իճրաեէ գոնուլմուշ, վէ՝՝ պունա տայիր օլան պիր ճիւմլէ էվրագ, Ռուս՝՝սաթ էմանէթի ճէվիէսին. տէ մահֆուզ գ՝՝ուլունմուշ օլտուգու անլա. չըլմազլէ, հագգագ՝՝թը հալէ պէեանընա իսպթիտար գըընը։

—Ավսթրիալըլարը, Պէհքէ գատապ սըյա հավալիսինտէն սիւրիպ կէօթիրիլմէ օլտուգլարը էրքէք վէ գատրն թայիլսիտէն պիր չոգ էսիրլէր, Ալմանեա հուտուտունտա Լինս չէհրինտէ գըրդ պէշ կին թէվզըֆի իթտիքտէն սոնրա, պու քէչէ ճիւմլէսինէ բուխատաթ վիրիլմիշ օլտուգուտան, մէրզուման էսիրլէրին տին վարը մախսուս իլէ 1800 գատարը Թրիէսթէն Տէրիսաատէթէ միւվասալէթ իթմիշ տիր։

Իսպրայի մէրզումէնին իչինտէ, Ֆամիլեասըյա պէրատէր Պէհքէ նոյիսիէ ազար միւտիրի Ֆէրիս Էֆէնտի վէ բուսմաթ միւտիրի Հիւսնի Էֆէնտի տախի ալունմագտա տըրլար։ Էսիրլէրին պիր գատարը տա պու կիւնքի բոսթա վարօրունտա իմիշ։

—Գոսօվա գոմանտանլըղընտան Եանեա Քըրգայի սոքէրիեէսինէ թահվիլի մէմուրիյէթ իթմիշ օլան Քէրիգանը քէրամտէն Վէլիլտին բաշա հազրէթլէրի, երինէ Թունանա ավէթ իթմէք իւզրէ, տիւն պուրաեա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

—Պասնա էրզասը գըեամընընն Գոնիչէ ճիհէթի գոմանտանը Զէքիճգատէ Հայատար պէյ իլէ Սթոլչա գայմագամլըղընտա պուլունմուշ օլան Բիզվան պէյ Տէրիսաատէթէ կէլմիշլէր տիր։

—Տիւն սապահ Լոյտ գուրանեասընտան իսթիճար օլունան վարօրու մախսուս իլէ պիր մըգտար ատաքիրի Շահանէ կոլոսա միւթէվճհիհնն Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Գոնիա վիլայէթինէ չիտուրթի պիր թիֆօ խասթալըղը զուհուր էյլէտիկի, Դարաֆը վիլայէթտէն Պապը Ալիեէ պա թէլէկրաֆ պէեան օլունարագ, իղթիրա իտէն թապիպ վէ էճզա թալէպ օլունմուշ տուր։

—Իչթիհիմիդէ կէօրէ, էվվէլքի սապահ սատաթ իչ տէօրթ բատուտլէրինտէ, Պէյօղլոնտա Ենիշան թաշընտա վագը Ռուսիա խասթախանասի զուրպնտէ, Էրմէնի Գաֆէոիք միլլէթի ռէհապինինտէն Ց. Ճ. նամ բահիպին խանէսինէ, միւմիլէյհին օրատա պու լունմատըղը էսնատէ, իչ քիչի կէլիպ, տէրուենտէ սաեաղը օլտուղու զանն օլունան պիր գապը, կիւեա բահիպի միւմիլէյհին կէօնտրմիշ օլտուզունու պէեան իսէրէկ, վէ մէգքիր գապը խանէնին պէս. [illegible] գաբուեու գարատգտան սոնրա, մէրզուման իչքիչինէ պիրի, պիր կիլիչ մէզուրէնին պաշընտան թութար, վէ տիկէր էմիլէ տախ ազդընը գարաեըպ, հավ իսէ եէրէ չարբար, վէ պու սրրատա մէրզումուն տիկէր ռէֆիգէրի, նէրսիվէնտէն եօգարը չըրպ, պաշրնա կիւմիշէ տայիր պիր թազմ ֆեա պիրզաթ իթմէքլիկէ պաշարլար։ Գու արա պէպէմէ իսէ, քէնտիսինի թութմատտա օլան սարիգին էլինէն գուրթուլմազ ղա չապ՝՝ալամագտա օլտուզունտան, սարիգի մէրզում, պիչարէնին պօղազընտան գավրար, վէ պիր արարգ տուրգուսունու ղ՝՝ապ իթտիրմէք տէրէճէսինտէ, մէզպուրէնէ վուրուր, վէ էօմիչ զանն իսէրէք, քէնտիսի տէ ռէֆիգէրի եանընա կիպէր։ Լաքին պէպէմէ զա ընընն ագը պաշընա ֆիրմէ օլտուզունան, սիւրիւքէնէրէք պէր քէրրէ քէնտույի սոգաղա աթընճա, «խըրպզ վար» տէեու պաղ ըշմաեա պալար, վէ պունուն իւզէրինէ խըրսըզլար, չալտըզլարը էյեաեը պիրիլքակ ա՝՝ղաղ Փիրալ իսէրէր։

—Ակէն, չարշընտիկ կիճէսի Զէննէկէքօյիունէ վագը Ռուսքիլիսէսինին արգա թարաֆընտա պուլունան գաբուսու իւզիունտէ, քիլիս հավիսինէ սարիգ թարաֆընտան նէրսիպան ուգատըլարագ, իչէրիեէ կիրիմէ, վէ պիր էսկի բօյրալըգ իլէ ըվնիրէ բարմագլըղընընն եարբսը չըգարբլարագ, տէրուենտէն իքի ճիլ Ինճիլի չէրիֆ, բարբսարա մախսուս պիր ատէտ. մ գատէն, իչ թապագ, իչ գոթու, պիր գանտի վէ իքի տէսթի ախպ վէ սիրգաթ գըընընը օլտուզու, զապըթատան խապէր ալընարագ, թահգըգաթա պիլ իսթիտար, ապըգալը թագըմընընան պաղչէվան Սաբրը Անտոնուն խանէսի թահարրի իթտիրիլտիքտէ, տէրուենտէ իքի պարգաճ վէ գըրդ ալթը օղգա սու եօլունա մախսուս գուրշուն պօրու վէ պիր մուսուգ պուլունմասը, մէրզումէ էսիրլէ իսթիճվապ, մէգքիր քիլիսէ սըրգաթընան քէնտուսէնին մալումաթը օլմաեընը, անճագ իչ պու գուրշուն վէ մուսուղու, Անտոնու հիսարընտա քեսին ճամիի չէրիֆտէն ախպ վէ սիրգաթ էյլէտիկինի իգրար վէ իթիրաֆ էյլէտիկի կիպի, քիլիսէ հավիսինէ տաեանմըշ օլան նէրսիեանընը, սըրգաթատան պիր կիւն էվվէլ Գոլեի ճիվարընտա գահվէճի Լէօնիտին տիքքեանընտա կէսրիլտիրիլմէ, մէրզում Լիսնիսի տախի սիրգ ու կէրիֆթ օլունարագ, թահկըգաթը լազըմէ իհրա զըընմազտա տըր։

—Տիւն Սատարէթ տայիրէսինտէ Սատրագամ հազրէթլէրինին ֆահթը բիաաթինտէ, Թայրէտտին բաշա վէ խարիճիեէ միւսթէշարը բաշա վէ տախիլիեէ վէ մալիեէ նազըրլարը էֆէնտիլէր հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր գոմիսիոն թէչքիլ իսէրէք, ազշամա գատար մալիեէ հագգընտա միւպաքէրսթատա պուլունմուշլար տըր։

—Ռում բաթրիյի իւշիունճիւ Եօվակիմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ, սիրինի բիսթիսէտնն պիր զըթա Մէճիսի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Պէրլին մուահէտէսի ահքեամընճա տէվլէթը Ալիեէ վէ Եունան սէյնինտէ օլան թահտիսի հուտուտա մէսէլէսինէ տա յիր։ Պապը Ալի ասղրուտան ասղրուեա Եունան տէվլէթի իլէ վուզաքէրաթա գարիպէն պէտ վէ միւպաշէրէթ օլունաճաղընը Մէսէնճը եազըեօր։

—Սթինա Ռուսիա սէֆիրի միւսիւ Շապուրօֆ ըրէնս Լոպանոֆ իլէ պաղը մէվատը մուհիմմէյի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ իսէ։ Միւշարիէյհ կէչէն չարշընտիկ կիճինիա մահէլլը մէմուրիեէթինէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Տիւն պիր ալայ սիւարի վէ պիր մըգտար թօր Սէրքէճի–Իսկէլէսինտէն չըմընտըֆէրէ ըաքիլէն Զաթալճաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Պուլղար հրգարգը էֆէնտի պու քէրրէ Պուլղարիսթանատա Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։

Էկզարգը միշարիէյհ վիրուտինի միւթէազիսլ, Ռուսիա սէֆարէթիանէսինէ կիտիսլ, բրէնս Լոպանոֆ իլէ ուզունամա կէօրիշմիշ տիր։

—Միւհամիրին գոմիսիոնու թարաֆընտան պիր Ինկիլիզ վարօրու իսթիճար օլունուպ, տէրուենտէ տիւն 1700 էֆէնտի միւհամիր իքամագ իսթիմիշ տիր։ Սուրիեա իրսալ գըընան իշպու միւհամիրինին պիր մըգտարը Պէյրութա, վէ տիկէրլէրի սայիր Սուրիէ իսկէլէլէրինէ իրսալ գըընաճագ տըր։

—Տօպրուճա թահարիրը հուտուտա գոմիսիոնունտա Լքսէրիեէթը արա Ռումնիա էյհինտէ պուլունուզու հալտէ Սիլիսթրէ գուրինտէն թահարիրի հուտուտա իսթիրատար օլունմուշ տուր։

Ռումէլի գոմիսիոնու տախի էյլիս թայեինի իչին Էսիրնէյտէ պիր միւտուէթ թէվգըֆ իթտիքտէն սոնրա ճէսրը Մըսթաֆա բաշաեա միւթէվճհիհնն հարէքէթ իթմիշ, վէ օրատան տախի Պուրգազա կիտէճէք իմիշ։

—Էսիրնէյտէն եազտըգլարընա կէսրէ, օրատա պուլունան Ռուսիա ասքէրլէրինին գրշընն պարընմալարը լչին նըսֆը եէր ալընընտա վէ նըսֆը եէր իւզէրինէ պարագալար ինշա իթմէկէ պաշլատըգլարընտան, գրընը օրատա կէչիրճէքլէրի անլաշըլըեօր։ Շէհրը հալա էֆրէնտիրին 3 ինճի կիւնիա, հասըլաթը Պուլղար մէքթէպլէրինէ վիրիլմէք իւզրէ Էսիրնէյ կուվէրնէօրինէն գոնդընտա միւքէմմէլ պիր պալո վիրիլէրէք, պունտա ժէնէրալ Թոթլէպէն, վէ բէք չոգ միւթէպէրան հազրը պուլունմուշ տուր։ Մէվճուտ օլան 3–4 թէպթրոտան պաշգա, Տէրիսաատէթէն իքի թէպթրո թաղըմընա ինթիզար օլունտուգունտան նաշի, իքի թէպթրոտա տահա ինշա օլունմագտա տըր։ Պունտան պաշգա իրէք չոգ գաֆիլ չանթան տախի մէվճուտ պուլունուեոր։

—Շէհրը կամանէթի, Ռումէլի ամիր եօլունուն իզնիթի գումբանեասըյա քէօպիր ճէլպի իչին պիր մուգավէմէնամէ ազտ իտէրէք, չիմտիէն պիր չոգ վախտ տօլուսսա քէօպիր կէլմիշ, վէ մաղազալարա եէրլէշմիշ օլտուզու կիպի կամանէթը միշարիէյհա իսթիճար իթմէյի գանըգ-լարա Խըմիրտէն քէօպիր ճէլպ իթմէքտէ տիր։

Իսլանաթ սիրիսի սաթրը էմնի տէ գա 3, էմնի տէ գա 2, Յիւնիսիւ վէ սայիր տէ գալար իչին 1 գր։ Իլան տրբաստանա գենուլնա եան իլան սաթրըն։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Իմնէ էնալի բազարընտա վազը Ն. 41 Իրսի խանընտա Կարապետ Ց. Փանոսեան իսմինէ իրսալ իսթէմէք տիր։

ՐԼՕՄԻ

Անաթօլի նամ Բուլմա զաղէթ. - նը 2457ինճի նումէրօյու նիւսխէսին. տէ, Բում սիլէթինտէն Առարիլ իլէ զէվճէ վէ քէրիմէսինին Իսլամլեէթի գապուլ էյէմլէրի կիւնա Պուրաուր նայիպի էֆէնտիին կէօսթէրմիշ օլ. տուղու ճէպր ու թազեիքի թէէսիրի իլէ իխթիրարը վուգու պուլտուղունու իլան իթմիշ իսէ տէ, մէրգումիար քէնտի արզուլէրի իլէ վէ հիչ պիր կէօ. նա թազեիգ կէօրմէքսիզին մէճլիսի իտարէյի լիվատա միւ'թէխազ օլու. նան լայիհա իւզէրինէ, մահէլի մէճ. լիսի իտարէսինէ էն թանզիմ օլունան մ.զպաթանքն լէֆի իլէ վալիի վիլա. եէթ ճանիպինտէն մսգամը մէշէյ. խէթրէնահիյէ մէրսուլ թահրիրաթ մա. էլինտէն միւսթէպան օլմուշ՝ օլմաղլա, հագբզաթը հալին պէեանի իլէ թաս. հիհի քէյֆիեէթէ իպթիտար զբ. լընաբ։

Ֆիլիպէտէ Պուլղարլար թարա. ֆընտան Էվրօբա գօմիսիօնունա գար. չը պիր նիւմայիշ վուգու պուլաճաղը պիր գաչ կիւնտէն պէրու բիվաեէթ ի. տիլիսօր իտի։ Պու քէրրէ մուհիմմ պիր մահէլլէ կէլէն պիր թէլէկրաֆ. տան անլաշբլտրզընա կէօրէ, նիւմայի. շը մահուտ իճրա օլունմուշ տուր. չէյ. լէ քի 3–4 եիւզ գատար Պուլղար, քէյ. լիւ գբեաֆէթինտէ օլարագ, տէվլէթը Ալիեէ գօմիսէրինտէն մաատա Էվրօբա գօմիսէրլերինին խանէլէրի բիչիեահբ. նա կիթմիշլեր, վէ չարգի Բումէլինին, Պուլղարիսթան իմարէթինէ իլհագը իսթիտասընը հավի պիրեր մահզէրը մուֆասսալ արզ իյլէմիշլեր տիր։ Գօ. միսէրլերտէն պիրի (զալիպա Ֆրանսըզ գօմիսէրի) պիր նութգ իրատ իլէ, «պիզ գօնկրէսին գարարընը իճրաեէ մէմուրուզ. պուլատա ինշալահ, թէ. էսիս օլունաճագ ուսուլ ու գանունատալէթ ու հազգանիեէթ, Պուլղա ռիսթան իմարէթի էհալիսինէ պիրլէ պուրաեա հիճրէթ արզուսի վիրէճէք տիր» զէմինինտէ նասիհաթ իյլէմիշ ի. սէ տէ, Պուլղարլար, գայիտէյի է. տէպ խարիճինտէ պաղրըշմաեա պաշ. լամըշլար, վէ Պէրլին ահանամէսինին բարէ բարէ իտիլմէսի տուսընա օլ. տուգլարընը սէօյլէմիշլեր տիր։

Կէօնտէրիլէն էշխասընը, գաստէն թալիմ իլէ կէօնտէրիլտիքլէրի, պէօյ. լէ մէսէլէյի անլամագ շէօյլէ տուր. սուն, թաղտիմ իյլէտիքլէրի մահզէր. լէրի պիրլէ գրաաթտան ճճիզ օլմալա. ըընտան պիր գաչ տահա նիւմաեան օլմուշ տուր։ (Վաղըթ)

—Տօլմա պաղչէ վէ եէտի գուլ կազխանէլէրի իլէ Իսթանպօլա սա. հիլխանէլէր ի'թիեաղլարընը, իթի. զամ սուրէթի իլէ թալիպի իւհտէլէ. րինէ իհալէ օլունաճաղը Շեհիր էմա. նէթի թարաֆընտան իլան օլունմուշ իտի։ Պունլարընը իլթիզամընա Հասան Ֆէհմի էֆէնտի գումբանեասըյա սա. յիր զ'վաթ թարաֆընտան թալիպ զու. հուր իթմիշ տիր։

—Եանեա վիլաեէթի տախիլինտէ Թրհալա վէ Եէնիչէհիր ճիվարլարընտա զուհուր իտէն էշգբեա ֆբրդալարը բուէսսասընտան պէշ ալթը Արնավուտ թահթ էլ հըֆզ Տէրիսաատէթէ կէթի. րիլմիշ տիր։

—Սօֆեա վէ Թրնօվա թարաֆլա. ըընտա պուլունան Պուլղար էկզարգը էվվէլքի կիւն Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Ավսթրիանքն Պօսնա վէ Հէրսէք թանզիմաթ գօմիսիօնու, կէլէճէք սէ. նէ մէսարիֆի, իքի միլիօնու ասքէր իգամէսինէ, վէ պիր միլիօնու իտա. բէեէ վէ 500 պինի էպնիէյի միրիեէ թամիրինէ, վէ պագիեէսի, գբշլա վէ պարաղալար ինշասընա մախսուս օլմագ իւզրէ պէշ միլեան ֆիօրին թախմին ի. տիպ, վարիտաթը մահէլլեէ իլէ իշ. պու մէսարիֆին գարատրմասընը մէ. մուլ իտիեօր իմիշ։

Պոսնատան Ավսթրիա ճէնուպի է. եալէթլերինէ հիճրէթ իյլեէէն, վէ իշ սէնէտէն պէրու Ավսթրիա թարաֆըն. տան թայինաթ ալմըշ օլան միլթէ. ճիլէր, Ավսթրիալլարըն իսթիլասըն. տան սոնրա, քէնտիլերինէ օլունան թէպլիղաթ իւզէրինէ Պոսնաեա ավտէթ իտիեօրլար։ Պունուն իչին Պոսնա. բայոան իշպու. Լեալէթլերէ իշ մէ. մուր կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պու միլթէ. ճիլէրատէն, նոյ. նիհաեէթինէ գատար քիմսէ գալմաեըպ վաթանլարընա ավ. տէթ իյլեեէճէքլեր տիր։

—Մէմօրիալ Տիրլօմաթիգ զաղէ. թասընը եաղոթղընա կէօր, Լօնտրա գապինէսինին, Ֆրանսա վէ Ավսթրիա. եա թէճավուզի վէ թէտսաֆի պիր իթ. թիֆագ թէքլիֆ իթմիշ օլմասը սահիհ օլմաեըպ, եալընըզ Բումէլիի շարգի. նին սիւրաթլէ թանզիմի իտարէսինէ վէ վիլաեէթը մէզբիւրլեեէ թարաֆը տէվլէթը Ալիեէէն պիր վահ թայեի. նինէ մուվֆֆազըեէթ հասըլ օլմագ

ինչին Ֆրանսա վէ Ավսթրիա գօմիսէրլէ. ռինին, սրը Հանրի Տրիմօնտ թարա. ֆընտան սարֆ իտիլէճէք մէսաիեէ միւշարէքէթ իթմէլերի զըմնընտա միւ. զաքէրաթ վուգու պուլմուշ տուր։ Պունտան պաշգա, Ավսթրիա իլէ տէվ. լէթի Ալիեէ պէյինինտէ ադա օլունա. ճագ մուգավէլէնամէյի իմզա իթտիր. մէք իւզրէ Պապը Ալի նէզտինտէ թէք. միլ նուֆուզունու իսթիմալ իտէճէկի. նի Ավսթրիաեա վատ իյլէմիշ տիր։ Միւզաքէրաթ եալընըզ պու մէրքէզ. տէ ճէրլեեան իթմիշ տիր։

—Տէրունինտէ հիւքիւմէթը Սէնի. եէ հիսապընա սիլահ վէ միւհիմմաթը հարպիեէ պուլունան Ճօն Պրամօլ նամ Ամէրիգա վարօրընը, Տէրիսաատէթէ կէլիրքէն գարաեա օթուրտուղու եա. զըմբ իտի։ Պու տէֆա կէլէն խապէր. լէրէ կէօրէ, վարօրը մէզքիւր եիւղ. տիրիլմիշ իսէ տէ, հումուլէսինին իչ բուպու պօզուլմուշ օլտուղուն. տան, պունլար գարաեա չըգարըլըպ, սիկուրթա գումբանեսլարը հիսապը. նա միւզահտէ օլունաճագ տըր։

—Դրիւբ ֆապրիգասը պիր գաչ մահ մուգատտէմ Բուսիա հիւքիւ. մէթի թարաֆընտան սրբարրշ օլըն. մըշ օլան թօրլարընը պագիեսինի պու տէֆա Բուսիաեա իրսալ իյլէմիշ տիր։ Դրիւբ ֆապրիգասընը իմալ իթմիշ օլտուղու իշ պու թօրլարը ախզ իյլէմէսի իւզէրինէ, Բուսիա Ալմանեատան սոնրա էն էյի վէ էն չոգ թօ բա մալիգ պուլունմագտա տըր։

—Ավսթրիա իմբէրաթօրունուն եա. վէրի հարպը ժէնէրալ Պէք կէչէնտէ Պոսնա Սարաեա կիտիպ, օրատա խաս. թախանէյի կէզիպ Հաճի Հօճանընը օտա. սընը տախի զիեարէթ իթմիշ, վէ հագ. գընտա պիր լութֆ իսթէյիպ իսթէմէ. լէրինէ արզատ իրսալէրաթօր թարա. ֆընտան մէմուր օլտուղունու պէեան իյլէմիշ տիր։

Ժէնէրալըն եանընտա պիր տէ միւս. թէնթիգ օլտուղունտան, Հաճի Հօճա պունտան էնտիշէլէնէրէք պիր սէօզ սէօյլէմէմիշ, վէ Ժէնէրալ սիւալինի թէքրարլատգտա, աղլամաեա պաշ. լամըշ։ Պունուն իւզէրինէ Ժէնէրալ Պէք, տիշարը չըգըպ, անճագ Հաճի Հօճանընը ճէվապ վիրմէմէսի, Ժէնէ. րալըն պաղթէթէն վիրուտինէ պինա. էն տիչարը հայրէթ օլուշունտան նէ. շէթ իյլէտ'կինի անլաեարագ թէքրար իշէրի կիրմիշ։ Վէ թէքլիֆինի թէք. բարլամագա, Հաճի Հօճա, քէնտիսի

լէ զէվճի վէ իչ չօճուղու իչին աֆվ թալեպ իյլէմիշ տիր։ Ժէնէրալ Պէք, մազհարը աֆվ օլուրսա, նէ եաբաճա. ղընը սիւալ իթտիքտէ, «տաղլարա կի. տիպ արգատաչլարըմը պուլարագ, սի. զին նէ գատար լութֆքեար օլտուղու. նուզու, վէ ալէյհինիզ սիլահ թութ. մագ նէ պէօյիւք զապահաթ իտուկի. նի քէնտիլերինէ անլատաճաղըմ» տէ. միշ տիր։

Հաճի Հօճանընն տախի, սայիր էր. պապը գբեամրէ պէրապէր պու քէրրէ մազհարը աֆվ օլտուղու մալիմմիր։

—Տիարպէքիր հէվալիսինտէ իճ. բայի չէգավէթ իտէն չագի Միր Մէ. հէմմէտին օղլու խալիտ պէյ, վէ էշ. գբեատէն Օսօվի Նիյմէթ վէ Ֆարս վէ Բէղքօ նամ չախսլար թութուլմուշ օլ. տուղու կիպի Մէտեաթ գազասընտա. Ֆիւրտ բուէսսասը եէքտիկէրի ալէյ. հինէ գբեամրարը իւզէրինէ պիր թա. պուր ասքէր սէվգ օլունուպ պէրթա. բաֆ իտիլմիշ, վէ Հաչօ նամ բէյիս, քէարկիր պիր գուլէտէ 30–40 արգա. տաչլարըյլա թէհասսիսն իթմիշ օլտու. ղունտան, պիր գբթա տաղ թօբուլյա գուլէ ապլօգա իտիլիպ, թէսլիմ թէք. լիֆ օլընաբգտա, սիլահա տ՝վրանմա. լարըյլա մուգապէլէ, վէ խարիճտէն կէլէն իմտատճբլարլա միւտաֆաա օ. լունմաղլա, գուլէնին պաղը մահէլլէրի թախրիպ իտիմիշ, վէ մէրգում կիճէ. տէն պիլ իսթիֆատէ, եէր ալթընտա կիզլի գարուտան ֆիրար իտիպ, տր. գատաչլարընտան 18 ի մագթուլ, վէ խայլիսի մէճրուհ օլուպ, իւչ. հայէն թութուլմուշ տուր։

—Բուսիա պաշ գօմանտանը ժէնէ. րալ Թօթլեպէնին, Ռէթրսպուրկ ճի. վարընտա վուգու պուլաճաղ աթէշլի թալիմլէրտէ հաղբը պուլունմագ իւզ. ըէ Բէթրսպուրկա ազիմէթ նէֆեեէճ. եաղբլմշ իտի։ Պու քէրէ միւշարի. լէյհ, Լիվաճատան ալտրդը էմր իւ. զէրինէ ազիմէթտէն սարֆը նազար իթմիշ տիր։

—1875 սէնէսինտէ իսեան իտէն Հէրսէք ասբլարը իպթիտա քէնտի նամ. լարընա հարպ իտէրէք մուախխարէն տէվլէթը Ալիեէ իլէ Դարատաղ պէյ. նինտէ զուհուր իտէն միւճատէլէտ Դարատաղ իլէ պիրլէշիպ, անրն պայ. ռաղը ալթընտա պուլունմուշլար իտի։ Պու տէֆա Զէթինէտէն եաղբլարընա նէզարէն, Ավսթրիա ասքէրի, Հէրսէ. քի իսթիլա իյլէմիշ օլտուղունտան նա. չի, պունլարընը, Դարատաղըն թահթը էմրինտէ պուլունմաեարագ, Ավսթրիա

ԶԻՆԿԵԱՆԷ ԳԸՋԸ

—23 —

10

ՍԻՈՒՏԱՏ ՐԷԱԼ, ՇԱՐԱՊԸ ՎԷ ԷՍԹՐԱՄԱՏԻԻՐ ՍՈՒ. ՃՈՒԳԼԱՐԸ

Ֆրանսզա, կէօքսիւ իւզ'ըինէ պիր տիգ չէօքիւլմէ'միւնիւ հետ իթ տայի կիպ, ուզուն պիր եաթաղան պըշպղընընը սիվդի ուճու. նուն պաչը իւզէրինտէ բարլամագտա օլ. տուղունու տախի կէօրտիւ։

Պունուն իւզէրինէ ճանընը Ալահա թէս. լիմ իթտի, վէ պատահու ափի տիլեեճէք եէրատ, տէլօրտիւնճիւ ատֆա օլարագ, լա. քին պու տէֆա պօղուզ պիր սէպէ,

—Եա՛ բարմա, արզատաչլար, եա՛ բարմա, տէեու պաղըրը։

Մէրգումուն կէօքսիւնէ չէօքմիշ օլան խա. բանեալը խոշ, պու սըբատա գէհբլինէրէք կէլմէեէ պաչլատը։ Պու հալէ նագարէն, էկէր մէմուլ խոշ խարիճ պիր մուալի ին, մու. ավէնէթի բաղպանիեէսի օլմաեա իտի, պի. չարէ կէմիճիին թէլէֆ իտիլմէկինէ հիչ պիր չիպէ գալմամըշ իտի։

Հայ պու քի չու ատէմի մէսաֆաթ իւզ. ըէ վուգու պուլան գավկա պաչլար պաշ. լամագ, դիքրի սէպդաճ իտի։ Կէնճ չոպան, տէօրթ տեադը չէվիք ճանվէրէր միսիլու. սթէրլիք վէ ներրարբրմ կիպի պիր ուրաթ. էլ սրշրատարագ, էլինոզ թարմագտա օլ. տուղու զըտտա վէ պուտանգը ճօպու։ Հէ. ման ուպուն պրչպղը հայուտատն գաֆա. սընա ինա'ըրի, վէ մէրգումա տույդուսուգ պիր հալաէ գումանն իւզէրիէ սէրիպ, վէ պատահու ճօպուտնու տէհլէթ վէ սիրաթ. էլ սապլաեարագ, պաչլարընը եարը մասընտան վէ գօլլարընն լրբրբեասընտան քէն. տուլէրինի ճիւզիճէ սագընան տիկէր իբի հայուտալարը ըիեճաթէ մէճպուր ը զըլտը։

Պու չէյլերին քեաֆիֆէ վաղուինտէ, խայիճէ չամաթա վէ կիւրեթիւ հուսու. էլ կէմ'շ իտի։ Վէ կէմիճիր, քէնտի ըէ. ֆիլէրինին բաթըրտա վէ ֆիղան ու ֆէր. եատարընը իչիտէրէք, վէ խանէնին էշէյի իւզրինէ կէօրիւլտիւէր, վէ պիր պաղաշ. ատա վուգու յի հալի անլաեարագ, քէմալի. սիրաթէլ եարտրմա գօմաեա պաչլա. տըլար։

Թապլաթէյէ իբի հարամիէր պունդարա. պէ. քէմիտիէր, վէ պիր թարաֆտան Ֆը. բանընզլարա թէսատի. ֆ իթմէմէք իւզրէ, չաբբըգ պիր եօլտան կէթաքլերի, վէ տի. կէր թարաֆտան աճայիպ սէպէր չըգար. արզլարը թագտիրտ, մէյտանէեէ տօղ. ռու միւթէվէճճիհ օլտուլար։

Մէրգ. մէնդն պաղրըմալարը իւզրինէ, մէյտանէտէն վէ հիմտրընտա պուլունան եէշիլ մէշէ աղաճլարընն սրգ եարբագլա. ըը արտասընտան, էվվէլքիկը կիպի էսկի պէնտիկ էգպակէք կէյինիչ օլարագ, վէ թավր ու հարէքէթլերի չիւսէնէլի պուլու. նարագ, օն իքի գատար Իբրանեօլլար զու. հուր իթմիկը։

Իքի հայուտալար, մուխթասարէն վաղբա. յի նագլ իյլէտիկը, վէ գումանն իւզէրին. տէ սէրիպ չօլան ընֆիղլերինին վիճուտի. նի կէօթէրմէկլերիյլէ, հէրսի պէրատն, էլ. լէրինտէ պիրանար օլտուղու, վէ «մահվ օլսուն Ֆրանսըզլար» տէեու պաղրը սրզլա. ըը հալաէ, սանատալա տաղրու հիճումա գընեամ իյլէտիկը։

Պէչ նէֆէր թայֆէլէր, պու վահի վէ քիւրիեէթի հայուտալարընն կէլտիկինի կէօր. տիւքլէրինտէ, գարաեա չըգարըրմշ օլան սանատալարընը հէմճն տէնիպէ էնտիրէմէպ իսէլէր, պիրա մէրհամէթ վէ պիրա միւտա. ֆա գաթլ ու թէլէֆ իտիլճէքլերինի ան. լատարար։

Պէչ նէֆէր պիր տէհլէթլի էշիմիճն եաղընը, պունդարընն գումվէթինի արթըրը, չէյլե քի գումվէթլի ուճուպլարընը սան. տալա տաեանմալարընյա, սանատալ տէնի. լէ ինտիրիտի։ Պու էսնատէ, Ֆրանսըզլար իլէ Իսբանեօլլար պէյինինտէ անճագ եիւղ ատրմըզ մէսաֆէ պուլունմագտա իտի։

Իսբանեօլլար, խասիմէրինի էլտէն դա. չըրմագտա օլտուգլարընը կէօրսիքլէրին. տէ, դօչմագ տ՝յել, տատ թա սրչրամագ. տա իտիլը։

Թայֆէլէր իսէ պու սըբատա սանատալտա քէնտի եէրլէրինէ օթուրմուշ, վէ քիւրէք. լերի տախի էլէրինէ արմըշ օլուպ, եալը. նըզ, իշլէրինտէն էն քիւշիյիս պուլունան կէմիճի, հէնուզ սանատալտա կիրմէմիշ իտի։

- Զարուզ էթ, Ֆիլիբ, պիրա վաղթ եօք տուր, տէեու պաղըրալար ըէֆիֆգ. լերի։

—Պիպ ալչագ տուէմէրիզ, տէտի մէր. գում բիչիք կէմիճի, չիեանքի պէնի վէ քեաֆիֆէմիզի գուրթարմըշ օլան չու եիկիտ վէ ճէսուր չօճուղու, պու խասիմէրին ին. թիզամ բէնեէրինէ թէրք իտիեօրուզ։

Կէնճ թայֆէ պու սէօզլէրի սէօյլէր իբ. էն, պիր ուրչմէն գապիէսի թարաֆընտան չաղրըլան Հալիսմ թէրքիսինի իչիտէն Հինտիկը մէրիլու, զահիրէն պիրա վաղի. ֆէ կէօրիեեիպ, պուտագը ճօպու իւզ. ըինէ ատեանմը, վէ ասլա գըմբլատան. մաեարագ տեադտա տուրմուշ օլան չօպա. նը կէօսթէրմէքտէ իտի։

Հէր նէ իսէ, կէնճ թայֆէնին, պալա. տէ իչար օլունան սէօզլէրի իւզ'ըինէ, թա. յիֆէլէրտէն պիրի,

—Ռէք էյի, օ տախի պիզիմէ պիրլիքտէ

ԱՆՈՒՇ

մեր։

Ամենամեծ թշնամանքն էր, որ ինքն իրեն ունենար։

րուն Թալէպէյի գատիմէսիյլէ եէնի-ոէն Թահսիլէ Թալիպ օլանլարը, տէֆ-Թէրը մախսուսընա իսիմլիրինի գայտ իթտիրմէք իւզրէ, չիմտիտէն Ղալաթա սէրաեբընտա, մէքթէպը մէզբիւր գա-լէմինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի, վէ Թալէպէյի ճէտիտէնին գայտ վէ գա-պուլլէրի իչին միւքէմմէլ տիբլօմա վէ եախօտ տէրէճէյի սանիէյի Թահսիլի-էյի իքմալ իթտիքլէրինէ տայիր չէ-հատէթնամէ իպրաղ իթմէլէրի, վէ տիբլօմա վէ չէհատէթնամէլէրի օլմա-եանլարը մութլուպը վէճհ իլէ իմթի-հան վիրմէլէրի վիւզումի իխթար վէ պէհեան օլունուր։

Մէքթէպը մէզբիւրտէ օլունաճագ տէրսլէր իլէ, մուալիմինը միւնթէ-խապէնին էսամիսի պէր վէճհի աթի պէհեան օլունուր.

Ալճէպրա, Թրիկոնոմէթրի (եռանկիւնաչափութիւն)	Զէքի պէյ
վէ հէնտէսէյի հալիեէ	
Հէնտէսէյի ըսմիեէ,	
վէ հիսապը Թէմամի վէ Թէֆազիլի	Լէքօք պէյ
Ֆիզիք, չիմի, իլմի Թա-պագաթ իւ արզ վէ մա-տէնիեաթ ումումի ճէրաս-գալը	Մ. Շարլէ
ճէրասգալըն Թաթպիգա-Թը (մէքանիք ժէնէրալ, մէքանիք արլիդէ)	Մ. Կարնիէ
Ռէսմ, վէ Թօքօկրաֆի,	
եանի Թախթիթի արազի	Մ. Լապէր
Ֆէնը ինչաաթ (Թուրուգ-ու մէհապիր վէ շըմէն տը-ֆէր տէրսի	Մ. Պրիօ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէմլիք, 2/14 Նոյեմ. 1878

. . . Միւէլլիֆ

Կէչէն հոֆ'յաքի Մասիս դաղէ-Թասընտա Պրուսա առաջնորդու գե-բապատիւ Բարթուղիմէոս սրբազան Հայրըն Թէքլիֆի իւզէրինէ Կէմլիք-իքտէ միւճէտտէտէն պիր էրմէնի քիլիսասը իլէ մէքթէպ ինչասընա պիր իանէ տէֆթէրի քիչատ իթմէք խըզ-մէթի մուգատտէսէյի տինտարանէյի տէրիւհտէ իտէրէք պիր գաչ գէ-վաթտէն միւրէքքէպ Թէչէքքիւլ ի-տէն գօմիսիօնուն խապէրի մէսէր-էթ պաշը հավատիսի ումում էրմէնի միլլէթինի մէմնուն իթտիյի կիպի ա-լէլխուսուս Կէմլիք վէ ճիվար էրմէնի քէշյէրի խալոընը դիեատէսիյլէ մէս-բուր վէ խէնտան իյլէմիշ վէ պիր գաթ տահա քէնտի իլլէրինտէ Թէշվիգ էյ-լէմիշ տիր։

. . . Միւէլլիֆ, պէշյէ սէվապը Թէչէպպիւսաթա վասէթա վէ սէպէպ օլանլարընը միւքեսֆաթընը։ ճէնապը Խիւտա իհսան իտէր օլսուրունա գա-վիէն ինանրը օլսուղումտան, աճիզլէ-րի տախի հիսսէմէ տիւշէն ֆէբրայիզի շիւքրանիյէթիմի զէվաթը միւմաի-լէյհիւմտեա Թազտիմ իտէրիմ։

Պու Թարաֆ էրմէնիլէրի տախի մէզ-քիւր գօմիսիօնուն իճրաաթընտան խայլըտան խայլը ումուտլարտան միւ-Թէէսիր օլարագ վէ պիր գաթ տահա ճէսարէթ ալարագ, եարըլաճագ եկե-ղեցիյէ շիմտիտէն պիր հաստատ կալ-ուտաք իհտաս իթմէք ընիյէթի մէմնու-հէսիյլէ պիր խանէ իշթիրա իտիպ վէ մէզբիւր խանէյի տէ հէտմ իտիպ միւ-ճէտտէտէն պիր խանէ ինչա իթտիրի-յարլար քի իճար իլէ օլան մատուռու մահալի մէզբիւրէ նազլ իտիպ եկեղե-ցի շինութիւնունա տէկին ֆիզուլի քի-րա վիրմէք զայլէսինտէն տէ գուրթուլ-մուշ օլուրլար վէ պու խանէնին ինչա-սընա տախի քէղալիք ճիվար քէոյ վէ Պրուսա էհալիսի տախի հիսսէմէնտ օր-մագտա տըրլար։

. . . Միւէլլիֆ, պէօյլէ կիւղել վէ միլլէթիմիզէ եարար հավատիսլէրէ ղա-զէթայի միւթէպէրէնիզին հէր զէման սիւթունլէրի աչըզ օլսուղու, պէնտէ-նիզի պու մէքթուպիմի եազմաղա Թէշ-վիգ իլթիյինտէն տէրճինի իլթիմաս իտէրիմ։

Զարեհ Մ. Յովակիմեան

Վարնա, 24 Հոկտ. 1878

. . . Խմբագիր

Ամսոյս 22ին կիւրակէ օր կէս օ-րին ատեենները յանկարծ առ Աստուած փոխեցաւ քաղաքիս Հայ հասարակու-Թեան ամենէն նշանաւոր անձ հաճի Սարգիսեան Հայրապետ աղայն, ի մեծ կսկիծ իւր ազգակցաց ընտանեաց և համայն Ազգիս։ Հանգուցեալը աղգա-սէր էր առանց շահախնդրութեան, աղքատասէր առանց ցուցամոլութեան, վեհոգի, ուսումնասէր և ճշմարիտ հայր ընտանեաց։ Իւր կենաց վայրկեաններ-ուն մեծ մասը կ'անցուներ Ազգին բա-րօրութեան միջոցներուն վրայ մտա-ծելով։ Զանազան ժամանակներ ալլ և այլ ազգային ժողովոց նախագահած և քաղաքիս նախորդ Տաճկական վար-չութեան (իտարէի) ժողովին ալ ան-դամ կը գտնուէր։ Տաճկական կառա-վարութեան մի նշանով ալ պատուած էր։ Դեռ մեռնելուն նախորդ օրը դի-մած էր յեկեղեցի ընդունելու համար յանուն Ազգին զնորին վսեմափայլ-Թիւն Տնտուգօֆ իշխանը։ Հանգուց-եալը իրեն իբր ժառանգ կը Թողու աշխարհիս վրայ, բաց ի իւր անմահ անունէն, երեք աղջիկ և մէկ մանչ զաւակ 13 տարեկան, ճշմարիտ տի-պարք իւր պատկերին և չքնաղ յատ-կութեանց։

Պօղոս Փափազեան

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԳՆԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ռամ. 2 Նոյեմ.	ագչմ. զր.	13 4
Էսկ. Ռամ 3 Նոյեմ.	սապհ. աչ.	12 29
Էն եիւքսէք		12 29
Էն աշաղը		12 20
Ոռաթ 7 1/2 տէ		12 23
Իոյիզ · 63 (Մութօն)	6 0/0 ֆր.	67
» 65 (Մութօն)	6 0/0 ֆր.	70
» 69 (Բինար)	6 0/0	67
» 72 (Պոնտիթրէզօր)	9 0/0	21
» 73 (Բինար)	6 0/0	60
Ռումէլի Շեմէնտիֆէր	3 0/0	45 1/2
Ըէքօր	ֆր.	
Հէվալէսիզ	ֆր.	
Ագչէ Ֆայիզի	0/0	11

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Ֆրէնչի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.		4 37
Սօսի. ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր.		4 25
Իսթանպոլ Պանգասը	գ.	6 10
Սօսիէթէ Օթթօման Լ. Ս.	գ.	3 4
Թրամվայ 5 0/0 Ղ.	գ.	1 50
Լավ'օմ (մատէն)	գ. Ֆր.	67

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԶԱՍԸ

Օրմանը լիրասը 100 ղրշ.	Ղրշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109 20
Ֆրանսզ ալթունու	87 18
Բօլ	89 10
Գերմէն ալթունու	51 10
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	6 35
Յէթալիք ֆարգը	21
Պէլճիք ֆարգը	20 20
Պադըր ֆարգը	80
Դարպոն գայմէսի գարիք	9 30

ԳԱՐԻՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	338 20
Էն աշաղը	336 20
Ոռաթ 7 1/2 տէ	338
Եիւզիւք գայիմէ պաղըր հիսապը իլէ	51

ԻԼԱՆԱԹ

Թօքխանէյի ամիրէ ֆապրիգալա-ը իչին մուպաահասընա լիւզում կէօ-բիւնէն իքի տէֆա գալպուրտան կէ-չիրիլմիշ պէշ պին Թօնէլաթօ պիրինճի Ինկիլիզ Նիւգասթլ մատէն քէօմիւ-բիւնիւն միւնագասասը պիլ իճրա, պէհէր Թօնէլաթօսու եիկիրմի տէօրթ չիլին օն պիր բէնստ Թալիպի իւզէ-բինտէ գալմըշ իսէ տէ, Թալիպի միւ-մահիլէյհին տէբօղիթօ օլորագ, պա-տիյի էմրտէ էվսաֆը մէզբիւրէեէ մու-վաֆրգ սուրէթտէ իթա իթմիշ էսկի մուգավէլէտէն օլան պին Թօնէլաթօ քէօմիւբիւ, մուգավէլէ մուճիպինճէ պուլուպ, վիրէմէտիկի, եանի մաղա-գասընտան վէ էֆինէտէն իթա իթ-մէք իսթէտիկի քէօմիւբլէր, մուգա-վէլէյի մէսրուտեէ զայրի մուվաֆրգ իտուկի ինտէլ մուայեէնէ թէհագուգ իթտիկի ճիհէթլէ, ուսուլէն գապուլ իտիլմէյիպ, ուօգսան տէօրթ սէնէ-սի Թըշրինի սանիսինին ալթընճը կիւ-նիւ թէքրար միւնագասասը էն իճրա-սընա մէճպուրիեէթ հասըլ օլսուղուն-տան, իթասընա Թալիպ օլանլարը, նիւմունէսինի կէօրիւպ, չէրայիթինի անլամագ իւզրէ, եէմմի մէզբիւրէ գատար Թօքխանէյի ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Պէշիկթաշտա Հասան–Բաշա տէրէ-ինտէ Ապպաս Աղա մահալլէսինտէ վէ-լի էֆէնտի սօգաղընտա գըրգ տէօրթ նիւմէրօտա քեային ալթը օտա վէ իքի սուֆա վէ մաթպախ, վէ սէքսէն զի-րա մըգտարը պաղչէ վէ Թաթլը սուլու պիր գուեուսու միւշթէմիլ միւճէտտէ-տէն պիր պապ խանէ սաթլըգ օլսու-ղունտան, կէօրմէք իսթէեէնլէրին, մահէլլէյի մէզբիւր իմամը էֆէնտիեէ միւրաճաաթ օլունաճաղը վէ բազար-լըղը տախի Թօխանէյի ամիրէ մուհա-քէմաթ տայիրէսի ազասընտան պին պաշը ըիֆաթլու հաճի Սալիմ էֆէն-տի իլէ օլաճաղը։

Մանզումէնին պիրինճի նիւսխէ-սինտէն 1877 սէնէսի նիհաեէթինէ գա-տար օլան նիւսխէլէրի, պէշ այթը սէ-նէլիյինէ գատար օլանլարը կիւզելճէ ճիլտէնմիշ օլսուղու հալտէ, սաթլըգ օլուպ, Թալիպլիսինին մաթպաամբզա միւրաճաաթ իյլէմէսի։

Տուպլիս ուսուլի իւզրէ տէֆթէր ԹուԹմաեա աշինա պիր զաթ, եա պանքէր վէ եա Թիւճճար եանընտա եաղճըլըգ իթմէք իսթէտիկինտէն, լիւզումի օլանլարը, մաթպաամբզա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Ինկիլիզ լիսանընա մալիւմաթը Թամմէսի պուլունան պիր Հայ տէլի-գանլըսը, ինկիլիզճէ էօյրէնմէք իսթէ-եէնլէրէ տէրս վիրէճէք օլսուղուն-տան, իսթէեէնին մաթպաամբզա միւ-րաճաաթ իյլէմէսի։

Ընական գիտութիւն (իլմի Թաբի) վէ չափաբերութիւն գիտութիւնա (մա-Թէմաթիգ) աինա պիր Հայ տէլիգան-լըսը, եէտինտէ չէհատէնամէսի պէս-լունտուղու հալտէ, միլլէթ մէքթէպ-լէրինտէ մէզբիւր իլիմլէրի էօյրէթէ-ճէք օլսուղունտան, լիւզումի օլանընն մաթպաամբզա միւրաճաաթ իյլէմէսի։

ՄԻՆԱՍ ԶԷՐԱԶ

Թէ ինչ Շաէեցանէ Պէրլինի Վեհաժողովէն

Մէզբիւր բիսալէ, Մինաս Զերազ էֆէնտի Թարաֆընտան բէք կիւզէ սուրէթտէ գալէմէ ալընմըշ օլուպ, վէ օգունմաեա չայեան պուլունտուղուն-տան, հէր քէսին պիրէր նիւսխէ ալա-րագ օգումալարընը իխթար վէ տավէթ իտէրիզ։

Իշպու բիսալէ հէր քիթապճը տիւքքեանլարընտա 10 ղուրուշ ֆի-եաթլա սաթըլմագտա տըր։

ՆՈՐ ՕՐԱՑՈՑ
1879
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Տպագրութիւն Զարդարեան
Կը ծախուի գին 20 Փրյ. Մէճիտ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
1879
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Տպագրութիւն Զարդարեան
Գին 40 Փարայ Մէճիտ

13 կենդանագիր պատկերներով զար-դարեալ։ Սոյն ընդարձակ օրացոյցը բաց ի բուն օրացոյցէն կը պարունակէ նաև վերջին Ռուսօ–Տաճկական պատերազ-մին համառօտ պատմութիւնը, առող-ջապահական ամենակարեւոր գիտե-լիքներ, բարոյական սկզբունքներ, խայթման, սյրածի դեղեր, վնասակար ճճիներ ջնջելու կերպեր։ Ասոնցմէ զատ Ազգային նշանաւոր բանաստեղծ Գոմատ Քաթիպայի Յ-յիերոս Ռուբ վերնագրով մէկ չնաշխարհիկ ոտանաւորը։

Կը ծախուի Զարդարեան վաճառա-տունը, Սուլթան Համամ փողոց, Աշըր էֆէնտի խանի դիմաց թիւ 12 և ամեն գրավաճառաց քով։

Մէճմուայը հավատիս դաղէթասը-նըն պիրինճի նիւմէրօսունտան եանի 1852 սէնէսինտէն 1872 սէնէսինէ գա-տար օլան եիրմի սէնէլիք մէվճուտ նիւսխէլէրի ճիլտէնմիշ օլսուղու հա-մար սաթլըգ օլուպ, Թալիպլիսինին մաթպաամբզա վէ եախօտ միւվէզզի-միզ Միրիճան աղաեա միւրաճաաթ իթմէսի։

Էֆիեէթլի պիր տէլիգանլը, եա պուրատա վէ եախօտ Թաշրատա Թահ-սիլտարլըգ վէ եախօտ եաղրճըլըգ կիպի պիր մէմուրիյէթ աշամագտա օլսուղունտան, լիւզումու օլանլարընը մաթպաամբզա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

—⊙—

ՏՕՐԹԷՕՐ Ե. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ

Տօքթէօրիւ միւմարէյհ, փարիստէ Թահ-սիլի Թէպաղէթ իսիպ, վէ չհատէթնամէ-սինի ալպ իտէրէք, պու տէֆա Տէրիսաա-տէթէ ավտէթ իթմիշ օլսուղունտան, եա-լընըզ ճիւմաա կիւնլերի սաաթ 5 տէն 8 է գատար, Կէտիք–բաշա պաշընտա, մահէլ-լի մէզբիւր համամը քիւլխանը գարուսու գարշըսընտա վագը քէնտի խանէսինտէ խայրաթ պագաճագ օլուպ, վէ բազար իր-թէսի կիւնլերի տախի սաաթ 5 տէն 8 է գատար, Մահմուտ բաշա պաշընտա Գաբա-մաճեան էֆ. էճզախանէսինտէ, վէ բէնճ-էմպիհ կիւնլերի տէ քէղալիք այնի սաաթ-լարտա, Մուսալլատա վագը էճզաճը Գրի-գոր էֆէնտինին էճզախանէսինտէ պուլու-նաճագ, վէ սայիր կիւնլէր իսէ քէնտի խա-նէսինտէ խասթա գալուպ իսէճէք տիր։

Տոգթէօր Թիրեաքեան էֆէնտինին, սա-նաթընճա տէրբեար օլան հաղագաթը իլէ, Թալիաթճատա մէճալու պուլունտուղու նէգաքէթ վէ ինտանէյյէթի, հիչ շիւպհէմիզ եոգ տուր քի, քեաֆիֆէյի քէնտույէ միւ-րաճաաթ իտէն դաթլարընը պատէի մէմ-նուհյյէթլէրի օլաճագ տըր։

ՍԱՀԻԿ ԴԱԶԷԹԱ
ԽՄԲԱԳԻՐ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնչէմիկ–բազարընտա
Ն. 44 Խրսի խանընտա